

ע"פ 5928/19 - פלוני נגד מדינת ישראל

בבית המשפט העליון בשבתו כבית משפט לערעורים פליליים

ע"פ 5928/19

לפני:

כבוד השופטת ע' ברון
כבוד השופט ג' קרא
כבוד השופט ד' מינץ

המערער:

פלוני

נגד

המשיבה:

מדינת ישראל

ערעור על החלטת בית המשפט המחוזי בירושלים (כב'
השופטים א' דראל, ע' זינגר ו-ח' מאק-קלמנוביץ)
בתפ"ח 69633-03-17 מיום 29.7.2019

תאריך הישיבה:

י"ג בתשרי התשפ"ב (19.9.2021)

בשם המערער:

עו"ד עופר אשכנזי

בשם המשיבה:

עו"ד עינת גדעוני

פסק-דין

השופט ד' מינץ:

עמוד 1

לפנינו ערעור על החלטת בית המשפט המחוזי בירושלים (כב' השופטים א' דראל, ע' זינגר ו-ח' מאק-קלמנוביץ) בתפ"ח 69633-03-17 מיום 29.7.2019 אשר דחתה את בקשת המערער לפסיקת פיצוי בגין ימי מעצרו מכוח סעיף 80 לחוק העונשין, התשל"ז-1977 (להלן: החוק או חוק העונשין).

הרקע לערעור

1. נגד המערער הוגש כתב אישום המייחס לו עבירות של ריגול לפי סעיף 112(ב) לחוק העונשין. על פי עובדות כתב האישום, המערער פעל לצבירת מידע על מתקנים בטחוניים רגישים שונים, לשם פגיעה בביטחון המדינה. חקירת המערער החלה לאחר אירוע במהלכו הוא התקשר למוקד 100 של משטרת ישראל ואיים לבצע פיגוע התאבדות במקום רגיש. במהלך החקירה, חשף המערער את מעשיו. יחד עם הגשת כתב האישום הוגשה בקשה למעצר המערער עד תום ההליכים המשפטיים נגדו (מ"ת 69651-03-17). ביום 6.4.2017, במהלך דיון שהתקיים בבקשת המעצר בבית המשפט המחוזי, הסכים בא-כוחו לקיומן של ראיות לכאורה, תוך שציין כי ייתכן שתהיינה לו השגות לגבי סעיף החוק בו הואשם המערער. בהחלטה מאותו יום נקבע בהסכמה, כי קיימות ראיות לכאורה להוכחת המיוחס למערער ועילת מעצר סטטוטורית. בהמשך, מפאת הטענה בדבר מצבו הנפשי הרעוע של המערער, הוגשה חוות דעת פסיכיאטרית לגביו בה נקבע כי הוא כשיר לעמוד לדין ואחראי למעשיו, וכן תסקיר שירות המבחן אשר הצביע על רמת סיכון גבוהה להישנות התנהגות פוגענית מצדו. לאחר שהתקיים דיון נוסף בעניין מעצר המערער, במהלכו העלה בא-כוחו הסתייגויות בקשר להתקיימות היסוד הנפשי של העבירה בה הואשם, ביום 11.5.2017 הורה בית המשפט על מעצר המערער עד תום ההליכים המשפטיים נגדו. בית המשפט גם דן בטענה שהעלה בא-כוחו בהתייחס ליסוד הנפשי של העבירה וציין כי כאשר ניתנה ההסכמה לקיומן של ראיות לכאורה, לא הועלתה טענה זו על כן אין לשעות לה. בנוסף ניתח בית המשפט את אמרות המערער והגיע למסקנה שהטענה בדבר היעדר יסוד נפשי התואם את העבירה גם אינה מתיישבת עם חומר החקירה ועם אמרות שאמר בחקירתו.

2. לאחר ניהול הוכחות, ביום 27.3.2018 ניתנה הכרעת הדין והמערער זוכה בדינו. בית המשפט קבע כי לא מתקיים היסוד הנפשי הנדרש להרשעה בעבירת ריגול, כאשר נראה שהמערער פעל מתוך רצון להפיק ריגושים, להוסיף עניין בחייו וליצור תחושת ערך. זאת על אף אמרות מסוימות בחקירתו מהן משתמע כי התכוון לעשות שימוש במידע שצבר ולהעבירו לגורמים עוינים. נקבע כי אמרות אלו נתנו ביטוי לפנטזיה ולאפשרות אמורפית שכלל לא עמדה על הפרק, וכי בסופו של דבר לא נעשה כל ניסיון לפנות לגורם זר לצורך העברת המידע או לעשות בו שימוש כלשהו. לפיכך, מצא בית המשפט כי מתקיים לכל הפחות ספק סביר באשר לכוונתו להעביר את המידע שצבר לגורמי חוץ. בשולי הכרעתו התייחס בית המשפט לנושאים נוספים, ביניהם נסיבות גביית הודעות המערער וליקויים מסוימים שנמצאו באזהרותיו ובידוע זכות ההיוועצות שהייתה נתונה לו.

3. ביום 17.6.2018 הגיש המערער בקשה לפיצויים בגין ימי מעצרו לפי סעיף 80 לחוק העונשין. המערער ביקש לפסוק לטובתו את הסכום המקסימלי האפשרי בגין 371 ימים בהם היה נתון במעצר, בסך של 152,288 ש"ח. בבקשה נטען כי מתקיימות במקרה זה שתי העילות הקבועות בסעיף 80 לחוק העונשין: לא היה יסוד לאשמה; וקיומן של נסיבות אחרות המצדיקות הענקת פיצוי. המערער טען כי ברור היה שאין די באמרותיו לשם הוכחת אשמתו מעבר לספק סביר כאשר היעדר כוונה פלילית מצדו "נשקף מכל פינה" בתיק. נסיבות מסירת המידע מצדו במהלך חקירותיו ומיוזמתו, העידו על ההפך הגמור מאשר כוונה לפגוע בביטחון המדינה. לכך גם מצטרפים, בין היתר, מחדלי החקירה הקשים, כאשר החקירה התנהלה באופן שלא אפשר לו להגן על עצמו מפניה, שכן הוא לא הוזהר כדין במהלך חקירותיו, ולא הובהרו לו זכותו להתייעץ בעורך דין וזכותו לייצוג על ידי הסנגוריה הציבורית.

4. המשיבה התנגדה לבקשת הפיצוי וטענה כי לא מתקיימת במקרה זה אף לא אחת מן העילות המנויות בחוק. המשיבה טענה כי מדובר במקרה בו הספק הסביר בדבר היסוד הנפשי הנדרש לעבירה הוא שהביא לזיכוי המערער וזאת לאחר שמיעת גרסתו באולם בית המשפט והתרשמותו הישירה של בית המשפט ממנו, כמו גם לאחר שמיעת חוות דעת מטעם ההגנה בקשר למצבו הנפשי. מכאן שלא נפל כל פגם בהגשת כתב האישום נגד המערער.

החלטת בית המשפט המחוזי

5. ביום 29.7.2019 דחה בית המשפט המחוזי את בקשת המערער. לאחר שעמד על המסגרת הנורמטיבית הרלוונטית לעניין, קבע בית המשפט כי אין מקום לפסוק במקרה זה פיצויים. בית המשפט הדגיש בהחלטתו כי המערער התבטא בחקירותיו מספר פעמים באופן שעולה ממנו כי התכוון להעביר את הידיעות שצבר לגורמים חיצוניים ואף למכור אותן תמורת כסף. צוין כי אכן מחלק מאמרותיו בחקירות עולה תמונה סותרת, היינו, כי המערער לא היה מעוניין לעשות שימוש במידע, אך קיומן של אמרות סותרות אינו שולל בהכרח את המשמעות שיש לייחס לאמרות המצביעות על כוונה לפגוע בביטחון המדינה. צוין כי בעת הגשת כתב האישום היו בחומר החקירה ראיות המצביעות על כוונת המערער לפגוע בביטחון המדינה, כאשר נוכח העניין הציבורי הרב והמסוכנות הטמונה בעבירה שיוחסה לו, אין בסיס לקביעה כי המשיבה לא פעלה כשורה בהחלטתה להעמיד את המערער לדין. בנוסף, הכרעת הדין ניתנה רק לאחר דיון ארוך שכלל ניתוח מפורט של גרסאותיו השונות של המערער, על רקע אישיותו, נסיבות חייו ויתר הראיות שהובאו. לא ניתן לומר כי תוצאת המשפט הייתה ידועה וברורה מראש, כאשר גם אם הדברים לא נכתבו במפורש במסגרת הכרעת הדין מדובר למעשה בזיכוי מחמת הספק.

6. בנוסף על האמור נקבע כי שאלת קיומן של ראיות לכאורה בעת הגשת כתב האישום עברה גם בחינה שיפוטית במסגרת הליכי המעצר. צוין כי במסגרת הדיון גם הודה בא-כוח המערער בקיומן של ראיות לכאורה ולאחר שהעלה טענות בנוגע להיעדר יסוד נפשי קבע בית המשפט כי קיימות ראיות לכאורה גם בהיבט זה. המערער גם הסכים להארכת מעצרו מעבר לתשעה חודשים, ולא העלה עוד טענות בעניין הראיות.

7. בהחלטה גם נדחתה הטענה לקיומן של נסיבות הנוגעות להליך עצמו המצדיקות פיצוי. נקבע כי חרף ליקויים מסוימים עליהם גם הצביע בית המשפט בהכרעת דינו, לא ניתן לומר כי גורמי החקירה התנהלו בזדון או באופן רשלני. לא ניתן ללמוד מהתייחסות בית המשפט בהכרעת דינו לליקויים האמורים על זכאותו של המערער לפיצויים, ועליו להראות התקיימות נסיבות חריגות המצדיקות פסיקת פיצוי. בענייננו, המערער מסר את הדברים מרצונו החופשי ומיוזמתו עוד בטרם נעצר, הוזהר והועמד על זכויותיו גם אם באופן לקוני, ולפיכך לא מתקיימות הנסיבות החריגות המצדיקות פסיקת פיצוי. גם לא מתקיימות נסיבות חריגות חיצוניות להליך הפלילי המצדיקות פיצוי.

טענות הצדדים בערעור

8. מכאן לערעור שלפנינו במסגרתו טוען המערער כי שגה בית המשפט המחוזי בקביעתו כי הוא אינו זכאי לקבלת פיצוי, שכן מדובר במקרה מובהק שבו החלטת המשיבה להגיש כתב אישום נגדו הייתה שגויה ומשוללת בסיס. המשיבה נתלתה בשברי משפטים שחילצה מפי המערער בחקירותיו אשר נאמרו בתשובה לשאלות חוזרות ונשנות של החוקרים ביחס למניע שעמד ביסוד מעשי איסוף המידע. המערער עצמו הכחיש עוד במהלך חקירותיו כל כוונה לפגיעה בביטחון המדינה ומשכך גם אין פלא כי בית המשפט המחוזי קבע בהכרעת דינו כי אמרותיו כלל אינן מבססות את הכוונה המיוחדת שחובה היה על המשיבה להוכיח לצורך גיבוש יסודות העבירה.

9. בנסיבות העניין הסתמכות המשיבה על אמרות המערער משקפת ליקוי בהליך קבלת ההחלטות וטעות בלתי סבירה בשיקול דעתה. יתר על כן, עילת הפיצויים מתגבשת גם נוכח אי-החוקיות שנלווה לפעולות גורמי החקירה, אשר פעלו בזדון, ברשלנות חמורה ובחוסר תום לב כלפי המערער. המשיבה בחרה להתעלם מפגמים רבים שנפלו בהליכי גביית ההודעות אשר על תוצריהן הסתמכה באופן בלעדי לשם הוכחת יסודות העבירה.

10. לטענת המערער, גם שגה בית המשפט משקבע כי טיב הזיכוי, אשר הוא "במהותו" זיכוי מחמת הספק, תומך גם כן בדחיית בקשתו לפיצוי. בנסיבות העניין, משמעות הזיכוי הייתה כי לא היה כלל מקום להעמידו לדין לכתחילה. שגה גם בית המשפט משקבע כי המערער לא הצביע על נסיבות מיוחדות המצדיקות פיצוי. בהקשר זה האריך בא-כוח המערער בדבר נסיבות חייו הקשות של המערער, כמו גם חוות דעת שהוצגה ממנה עלה כי הוא סובל מקשיים ניכרים בתחומים רבים. מעבר לכך, לטענת המערער קיימים שיקולים נוספים שונים המצדיקים מתן פיצוי וביניהם הנזק והעוול שנגרמו לו כתוצאה מההליך; תקופת המעצר הארוכה שנמשכה למעלה משנה; ושיקולי מדיניות כלליים.

11. מנגד, המשיבה טענה כי דין הערעור להידחות. עניינו של המערער אינו מקרה חריג, השמור לנסיבות מיוחדות, המצדיק מתן פיצוי. בנוסף, גם לא קמה כל עילה להתערבות בהחלטותיה של הערכאה הדיונית בעניין זה, שעה שבית המשפט המחוזי הכיר לפני ולפנים את נסיבותיו האישיות של המערער ואת אישיותו הייחודית, בנוסף להיכרותו הקרובה עם חומר הראיות כולו. מקרה זה אינו מתקרב לרף המחמיר שנפסק ביחס לעילה של "היעדר יסוד לאשמה", שכן לא מתקיים אף לא אחד מהמצבים החריגים המצדיקים פיצוי בעילה זו. העמדת המערער לדין הייתה סבירה, נעשתה לאחר בחינה יסודית, מקיפה ועניינית ולאחר קבלת אישורם של הגורמים הבכירים בפרקליטות. הגשת כתב האישום נסמכה על תשתית ראייתית מוצקה, אשר התבססה על אמרות המערער בחקירה, להן נמצאו תימוכין. אף במסגרת הליך המעצר נקבע כי קיימות ראיות לכאורה לאישום ובכלל זה ליסוד הנפשי. רק לאחר שמיעת עדות המערער והמומחה מטעם ההגנה השתנתה התשתית הראייתית, וגם זאת רק בצורה מצומצמת שהניבה קביעה זהירה כי קיים ספק ביחס לכוונותיו של המערער. בהתחשב בהתפתחות זו אשר יש לקחת בחשבון, לא נפל כל פגם בניהול ההליך.

12. גם השיקולים אותם יש לשקול במסגרת העילה הרחבה של נסיבות המצדיקות פיצוי, אינם מטילים את הכף לטובת מתן פיצוי. למערער, אשר הביא על עצמו את האישום במו ידיו ובאופן התנהלותו, לא נגרם כל עוול. המערער הוא המקור והסיבה לגיבוש האישום וניהול ההליכים נגדו, והוא זה אשר הביא את הרשויות לסבור כי כוונותיו חמורות ופוגעניות. באשר למחדלי החקירה הנתענים, המערער הוזר מספר פעמים והועמד על זכותו להיוועץ עם עורך דין אולם בחר שלא לעשות כן, אף כאשר נמסרה לו הודעה מפורטת על זכויותיו. גם אם מן הראוי שהמטרה הייתה מיידעת אותו על זכותו לסנגור ציבורי, אין קשר ענייני בין פגם זה לבין ניהול המשפט נגדו ובוודאי שאין מדובר בפגם המקיים "נסיבות חריגות" המצדיקות מתן פיצוי.

דיון והכרעה

13. נקודת המוצא של סעיף 80 לחוק היא כי עצם הזיכוי בדין אינו מקנה לנאשם זכות לפיצויים (ע"פ 6137/05 של מ"ד נ' מדינת ישראל, פסקה 11 (8.1.2007); ע"פ 4818/18 הריסון נ' מדינת ישראל, פסקה 4 (5.8.2019)). על מנת שתקום זכות לפיצוי נדרש התקיימותה של אחת משתי עילות חלופיות: כי "לא היה יסוד להאשמה" או כי נמצאו "נסיבות אחרות המצדיקות זאת". בהתקיים אחת משתי העילות האמורות יהיה בית המשפט רשאי, אך לא חייב, להורות

על פסיקת פיצוי לזכות המבקש. פסיקת פיצוי במקרה המתאים מסורהאפוא לשיקול דעת בית המשפט, כאשר ההסדר הקבוע בסעיף 80 לחוק נמצא, כפי שהטיב השופט י' עמית להגדירו: "בנקודה מסוימת במשרעת שבין הטלת אחריות על המדינה מכוח דיני הרשלנות לבין הטלת אחריות ללא אשם" (ע"פ 5097/10 בוגנים נ' מדינת ישראל, פסקה 2 לפסק דינו של השופט י' עמית(15.1.2013) (להלן: עניין בוגנים); וראו גם: ע"פ 1325/19 פלוני נ' מדינת ישראל, פסקה 5 (19.1.2020) (להלן: עניין פלוני); ע"פ 5851/19 מדינת ישראל נ' אברג'ל, פסקה 9 (2.2.2020)).

14. במסגרת הדיון בערעור על החלטה שלא ליתן פיצוי לפי סעיף 80 לחוק העונשין, ניתן משקל משמעותי לכך שהערכאה שהכריעה בבקשת הפיצוי היא גם הערכאה שדנה בהליך הפלילי העיקרי. החלטת הערכאה הדיונית נסמכת על היכרותה המעמיקה והבלתי אמצעית עם ההליך ובכלל זה מהעדים, מהנאשם, מחומר הראיות בכללותו, מאופן ניהול ההליך והתנהלות הצדדים במהלכו (ע"פ 1109/09 שיבלי נ' מדינת ישראל, פסקה ח (4.1.2010); ע"פ 1042/13 קקון נ' מדינת ישראל, פסקה 10 (25.6.2014) (להלן: עניין קקון); ע"פ 7235/16 כהן נ' מדינת ישראל, פסקה 10 (11.2.2018) (להלן: עניין כהן)). על כן, גם ראוי ליתן משקל ל"תחושת הבטן" של הערכאה הדיונית בשאלה אם יש הצדקה לפסוק פיצוי לנאשם שזוכה (ע"פ 5696/14 עבד אלקאדר נ' מדינת ישראל, פסקה 17 והאסמכתאות שם (2.2.2015); עניין בוגנים, פסקה 4 לפסק דינו של השופט י' עמית; עניין פלוני, פסקה 5). התערבות ערכאת הערעור במקרים מסוג זה תהא אפוא שמורה למקרים חריגים ביותר. אקדים ואומר כי המקרה שלפנינו אינו נמנה עם אותם חריגים ואינו מצדיק התערבות בקביעתו של בית המשפט המחוזי, אשר הוסברה ונומקה היטב בהחלטתו.

15. תחילה בעניין העילה הראשונה שעניינה קיומו של "סיכוי סביר להרשעה". בפסיקת בית משפט זה הודגש כי יש לבחון באופן אובייקטיבי האם נוכח התשתית הראייתית שהייתה מונחת לפני התביעה, היה תובע סביר וזהיר מגיע למסקנה שיש להגיש כתב אישום. על מנת להיכנס לקטגוריה זו יש להוכיח כי כתב האישום הוגש ללא בסיס כלשהו, או שהיסוד לאשמה היה רעוע ביותר. מדובר במצבים חריגים של זדון, חוסר תום לב, רשלנות חמורה או אי סבירות מהותית ובולטת (עניין בוגנים, פסקה 18 לחוות דעתו של השופט (כתוארו אז) ח'מלצר; עניין קקון, פסקה 11).

16. בענייננו, לא ניתן לומר כי בנסיבות העניין, ובהתחשב בשיקולים הרלוונטיים, עניינו של המערער נכנס לגדרי עילה זו. אדרבה, בעניינו עמדה תשתית ראייתית לכאורית שדי היה בה כדי להגיש את כתב האישום ולנהל את ההליך. המערער הודה במיוחס לו בחקירתו במשטרה ובתחקור על ידי חוקרי שב"כ, ואף שיתף את חוקריו מיוזמתו במעשים שבוצעו לטענתו על ידו. לצד אמרות שנאמרו על ידו בחקירותיו, על פיהן אינו מעוניין לעשות שימוש במידע שהשיג, הוא התבטא מספר פעמים על כך שהתכוון להעביר את המידע שהשיג לידיעת גורמים חיצוניים עוינים. חוות הדעת שהציג המערער במשפט אינה מנטרלת באופן מלא את אמרותיו, כאשר כפי שציין בית המשפט המחוזי לא ניתן לומר כי במקרה זה תוצאת המשפט הייתה מתחייבת ומובנת מאליה, אלא נמצא כי התעורר ספק סביר בשאלה אם היו למערער תכניות להעביר את המידע הלאה. בנוסף, בהליך המעצר הסכים בא-כוחו לקיומן של ראיות לכאורה, גם אם בשלב מאוחר יותר העלה הסתייגויות להסכמה זו.

17. כמו כן לא ניתן להתעלם מכך שזיכוי המערער נבע בין היתר במידה רבה מהתפתחות ההליך ובכלל זה חוות דעת מומחה שהוגשה מטעם ההגנה על ידי פסיכולוג שתיאר בהרחבה את הפרופיל הפסיכולוגי של המערער, באופן שעלה בקנה אחד עם התרשמות השופטים ממנו כי הוא פעל ממניע של רצון לריגושים מבלי שהוכחה ברמת ההוכחה הנדרשת כוונה לפגיעה בביטחון המדינה. יש להדגיש בעניין זה כי הציפייה מחוקר סביר, כמו גם מתובע סביר, בקשר למידת הכנות שניתן לייחס לאמרות נחקר בחקירותיו, המודה בפה מלא כי ביצע מעשים מסוימים, אינה יכולה להיות זהה לציפייה מהתרשמות מנבכי נפש האדם המצופה מגורם מקצועי מתחום בריאות הנפש. העובדה שגורם מקצועי הצביע

על הצורך של המערער ב"האדרה עצמית" על מנת להרשים ולהציג את עצמו כבעל מומחיות בתחומים מודיעיניים וביטחוניים, אינה יכולה להעיד כי נפל פגם בהחלטה להעמידו לדין על פי התרשמות של גורמי החקירה והתביעה מהדברים שביטא בפשטות בחקירותיו. לא ניתן לומר כי גורמי החקירה והתביעה, אשר לא זיהו את תנועת נפשו המדויקת של המערער, פעלו ברשלנות.

18. בנוסף על האמור, במסגרת הליך המעצר נקבע כי קיימות ראיות לכאורה לאישום ובכלל זה ליסוד הנפשי. רק לאחר שמיעת עדות המערער והמומחה מטעם ההגנה השתנתה התשתית הראייתית, וגם זאת רק בצורה מצומצמת שהיבה קביעה זהירה כי קיים ספק ביחס לכוונותיו של המערער. בהתחשב בהתפתחות זו אשר יש לקחת בחשבון, לא נפל כל פגם בניהול ההליך.

משכך, אין מדובר בסוג המקרים שבהם ניתן לומר כי עצם הגשת כתב האישום לוקה בחוסר סבירות.

19. ובאשר לחריג השני לפיו יינתן פיצוי אם מצא בית המשפט "נסיבות אחרות המצדיקות זאת". בפסיקת בית משפט זה הודגש בעבר כי עילה זו מנוסחת באופן מכוון בעמימות, כדי לאפשר לבית המשפט שיקול דעת רחב בבחינת השאלה האם בנסיבות מקרה מסוים יש מקום לפצות נאשם על מעצרו (ע"פ 310/14 ודיע נ' מדינת ישראל, פסקה 11 (17.6.2015); עניין כהן, פסקה 12). למרות עמימותה של עילה זו, בעניין ע"פ 4466/98 דבש נ' מדינת ישראל, פ"ד נו(3) 73 (2003) נקבעו שלושה סוגים של נסיבות שייבחנו במסגרתה: נסיבות שעניינן אופן ניהול ההליך המשפטי; אופי וטיב זיכוי של הנאשם; נסיבותיו האישיות של הנאשם והפגיעה בשמו הטוב, בבריאותו, במשפחתו וכיו"ב.

20. בחינת נסיבות אלה גם כן אינה מובילה למסקנה כי מקרה זה מצדיק התערבות בערכאת הערעור בהחלטה לגבי פיצוי. כאמור, המערער טען כי מחדלי החקירה והתנהלות גורמי החקירה בעניינו מצדיקים מתן פיצוי כאשר בהכרעת הדין הובעה ביקורת על ליקויים שנמצאו בחקירותיו, בין היתר בעניין אופן יידועו בדבר זכויותיו. ואכן במסגרת השיקול שעניינו אופן ניהול ההליך, אפשר שיינתן משקל למחדלי חקירה, אלא שהשאלה היא אם מדובר בעניין שברשלנות או זדון. לא נראה מתוך החומר שלפנינו כי ניתן לבסס מסקנה על פיה מדובר במחדלים המצדיקים פיצוי בגין עילה זו.

21. באשר לאופי הזיכוי, לא ניתן להתעלם מכך שמדובר בזיכוי שנולד לאחר שהתעורר "ספק סביר בשאלה האם לנאשם היו תכניות להעביר את המידע לגורם זר כלשהו" (סעיף 33 להכרעת הדין). אין גם מחלוקת אמיתית כי המערער, במו פיו, הוא אשר הביא על עצמו את האישום נגדו, כאשר התרברב לפני חוקריו והביאם לסבור כי כוונותיו חמורות ופוגעניות. קשה להלום מצב שבו אדם מלין שגורמי חקירה ורשויות התביעה רחשו בו אמון והוא מבקש לאחר מעשה פיצוי על כך. שעה שלא עלו אותות האזהרה מראש כי המערער בודה את הדברים מליבו, קיים חוסר היגיון באימוץ עמדתו של המערער כיום. מצב הדברים הרגיל שבו נפסק פיצוי לטובת נאשם, הוא כאשר הנאשם עומד על חפותו ומבקש מגורמי החקירה כי גרסתו תתקבל בעיניהם ללא הועיל, ורק לאחר מעשה בית המשפט מאמץ את גרסתו. לא כך היו פני הדברים במקרה זה כאמור, בו גרסתו של המערער אומצה על ידי גורמי החקירה והתביעה, וכעת הוא מלין על כך.

22. גם לא נפל כל פגם בהכרעת בית המשפט המחוזי כי נסיבות חייו האישיות של המערער, אשר אין חולק כי אינן פשוטות, אינן מצדיקות מתן פיצוי. למעשה, אף המערער, אשר הגיש לבית המשפט המחוזי חוות דעת ממנה עולה

כי הוא סובל מקשיים ניכרים בתחומים רבים, והבהיר כי הוא מתקשה לחיות חיים נורמטיביים, אינו טוען כי מדובר בתוצאת המעצר. טענת המערער כי כאשר החל את מעצרו היה נתון במצב חלש מבחינה כלכלית, אישיותית וחברתית, אין די בה כדי לבסס נזק קונקרטי וממשי במידה המצדיקה פיצוי על פי אמות המידה שהותוו בפסיקה. כפי שקבע גם בית המשפט המחוזי, נסיבות חיים בלתי שגרתיות, אשר לא נגרמו בשל המעצר, אינן מצדיקות הטלת הנטל על הקופה הציבורית (ראו גם, למשל: ע"פ 853/19 מור נ' מדינת ישראל, פסקה 30 (7.11.2019)). לא למותר לציין כי המשפט התנהל בדלתיים סגורות ותחת איסור פרסום כאשר זהותו של המערער לא נחשפה. ממילא היה בכך כדי לצמצם את הפגיעה בשמו ובזכויותיו. מכל האמור עולה כי בנסיבות אלו, אין גם בשיקול זה כדי לתמוך במתן פיצוי.

סופו של יום, ממכלול נסיבות העניין עולה כי אין המדובר במקרה המצדיק התערבותה של ערכאת הערעור בהחלטה לגבי זכאות המערער לפיצוי לפי סעיף 80 לחוק.

אציע אפוא לחבריי כי הערעור ידחה.

ש ו פ ט

השופט ע' ברון:

אני מסכימה.

ש ו פ ט ת

השופט ג' קרא:

אני מסכים.

ש ו פ ט

הוחלט כאמור בפסק דינו של השופט ד' מינץ.

ניתן היום, כ"ט בתשרי תשפ"ב (5.10.2021).

ש ו פ ט

עמוד 7

ש ו פ ט

ש ו פ ט ת

